

Platform Militaire Historie Ede

Historisch Café, Lezing restauratie Mausoleum

Concert 'Seele, vergiß sie nicht'

Schenking uniform 1e luitenant der Bereden Artillerie

Nieuwsbrief 37, oktober 2018

Beste abonnees,

Het Platform Militaire Historie Ede kijkt tevreden terug op alle Airborne-activiteiten van afgelopen september. Maar liefst zestien scholen uit de gemeente Ede namen deel aan de klassendag op de Ginkelse hei, waar leden van het platform in gepaste kledij (foto) uitleg gaven over de luchtlandingen in 1944. Ook deze donderdag werden er al tientallen parachutisten gedropt. Bij de herdenking van het bombardement op Ede-Zuid legden leerlingen van de drie deelnemende scholen bloemen bij het monument en lasen eigen gedichten voor. De burgemeester hield een toespraak en Dhr. Peter van Witteveen deelde zijn persoonlijk verhaal met de aanwezigen. Dhr. Evert van de Weerd gaf een gedetailleerde uiteenzetting van het aantal vliegbewegingen boven Ede tijdens de start van operatie Market Garden. Op zaterdag was de belangstelling voor het parachutespringen op de hei bijzonder groot. Maar liefst zeven vliegtuigen namen dit jaar deel aan het evenement. Het blijft een indrukwekkend gezicht om zoveel parachutes in de lucht te zien zweven. Bij iedere sprong is het opnieuw spannend of de chute wel zal opengaan. De laatste jaren is het evenement in omvang gegroeid. Samen met de honderden militaire voertuigen, de vele kraampjes en demonstraties met transport- en gevechtshelikopters heeft Ede een publiekstrekker van formaat in huis. Er is zoveel te zien en te beleven dat één dag nog nauwelijks voldoende is. Naar schatting brachten meer dan 30.000 mensen een bezoek aan dit grootste evenement op Ede's grondgebied.

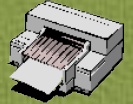

Foto G. Gijsbertsen

EdeDoet waardebonnen 3^e ronde

In de week van 18 t/m 22 september 2018 heeft de gemeente Ede voor de derde keer dit jaar waardebonnen van EdeDoet uitgegeven. Ook u heeft als het goed is een envelop ontvangen. Het Platform Militaire Historie Ede neemt deel aan deze actie en wil de opbrengst ervan gebruiken voor het aankopen van een Automatische Externe Defibrillator (AED). Met een AED kan bij een hartstilstand het hartritme weer worden hersteld. Het apparaat willen we buiten bij De Smederij ophangen zodat bezoekers en buurtbewoners ervan kunnen gebruikmaken als dat nodig is.

U kunt ons initiatief steunen door uw cheque van € 7,50 aan ons te doneren. Dit kunt u digitaal doen op www.ededoet.nl of door de cheque in de brievenbus bij de ingang te deponeren. We hebben in totaal 1400 euro nodig, wat overeen komt met 187 bonnen.

Voor vragen en donaties kunt u terecht bij onze secretaris André Hartgers.

E-mail: a.hartgers@PlatformMHE.nl

Tel: 06-10065128

Historisch Café 16/10

Op dinsdagmiddag 16 oktober organiseert het Gemeentearchief Ede voor de 13e maal een 'Historisch Café'. U bent deze middag vanaf 13.30 uur van harte welkom in het Atrium van Cultura in Ede, waar het programma om 14.00 uur zal aanvangen. Deze dinsdag is De Smederij gesloten voor publiek!

Programma:

14.00: welkom en opening met korte introductie Hans Berende, sinds 1 september j.l. hoofd archief/ gemeentearchivaris Ede.

14.05: Gerard van Bruggen vertelt over wetenswaardigheden bij zijn voorbereidingen voor het binnenkort te verschijnen Historisch Cahier 'Doesburgerbuurt'.

14.40: Derk Jansen gaat in op zijn studie naar het leven van Age Schoonderbeek, 'socialistisch anarchist, natuurhistoricus, maar vooral befaamd uitgever'. Age werd -toevalligerwijs ook- geboren in de Doesburgerbuurt.

15.30: Ron Reitsma uit Harskamp is, samen met drie andere onderzoekers, bezig met een diepgravende studie naar het leven van Sam van Deventer (1888-1972). Van Deventer was de vertrouweling van Anton en Helene Krölller-Müller. In de Tweede Wereldoorlog was hij directeur van het Nationale Park de Hoge Veluwe en het Krölller-Müller Museum en werd na de oorlog beschuldigd van collaboratie. Het onderzoek naar Van Deventer zijn leven moet leiden tot een boek dat begin 2020 uit zal komen.

16.00: afsluiting van het programma.

In de pauze (15.15 uur) en na afloop is er gelegenheid om onder genot van een hapje & een drankje nader met elkaar van gedachten te wisselen.

Aanmelden:

De middag is vrij toegankelijk. Wel moet u zich uiterlijk vrijdag 12 oktober aanmelden voor deze bijeenkomst bij gemeentearchief@ede.nl of 0318-680970.

Lezing restauratie Mausoleum 17/10

Op woensdag 17 oktober a.s. organiseren De Vereniging Oud Ede en het Platform Militaire Historie Ede in samenwerking met de gemeente Ede een lezing over het ontstaan van het Mausoleum in 1945 en de restauratie ervan in 2017-2018. U bent van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

De lezing wordt ondersteund met foto's uit het privéarchief van André Hartgers (PMHE). Zijn grootvader was een bekende Edese fotograaf, die ook foto's heeft gemaakt van de bouw van het mausoleum en de bijzetting van Edese verzetsstrijders in 1945.

Platformlid Gerard Gijsbertsen zal deze avond vertellen over de totstandkoming van het mausoleum. Projectadviseur Klaas Boeder zal het tweede deel van de avond invullen en vertellen over het verloop van de restauratie ervan.

Het Mausoleum is het enige monument in Nederland waarin verzetsstrijders hun laatste rustplaats hebben gekregen. Op de veertig grafnissen staan de namen van vierenveertig verzetsstrijders, met vermelding van datum en plaats van overlijden. Dertig verzetsstrijders zijn in het Mausoleum begraven, veertien anderen hebben elders een laatste rustplaats gekregen.

De lezing wordt gehouden in de raadzaal van het gemeentehuis en begint om 20.00 uur. De deur is open vanaf 19.30 uur. De toegang is gratis.

Foto's A. Hartgers

'Seele, vergiß sie nicht' – 10/11

Op 10 en 11 november herdenkt kamerkoor Mnemosyne het einde van de Eerste Wereldoorlog met het concert 'Seele, vergiß sie nicht'. Onder leiding van dirigent Wolfgang Lange wordt muziek ten gehore gebracht van Sweelinck, Cornelius, Elder, Kreek, Howells, Poulenc en Wolf. De muziekwerken worden omlijst door fotoprojecties en teksten, voorgedragen door schrijver en WOI-specialist dr. Leo van Bergen.

**Herdenking WO I
Kamerkoor Mnemosyne**
o.l.v. Wolfgang Lange

*Seele,
vergiß sie nicht*

Sweelinck Cornelius Elder Kreek Howells
Poulenc Wolf

Met een inleiding van dr. Leo van Bergen
over WO I, voorafgaand aan de concerten

10 november 20.15 uur (Inl. 19.30 uur) Beatrixkerk, Ede
11 november 15.30 uur (Inl. 14.45 uur) A. v. Paduakerk,
Nijmegen

Toegang €15,-/€13,- www.kamerkoormnemosyne.nl

Op 11 november is het 100 jaar geleden dat de wapenstilstand werd getekend. De Eerste Wereldoorlog vond met name op Europees grondgebied plaats en kende een ongekend hoog aantal slachtoffers.

Het programma belicht WO I – maar eigenlijk alle oorlogen – vanuit het perspectief van de mens. Niet alleen angst, wanhoop en verdriet worden in de muziek, beelden en teksten vertolkt, maar ook verlangen, hoop en vertrouwen. De titel Seele, vergiß sie nicht is afkomstig uit het Requiem van Peter Cornelius, en doet een dringende oproep de overledenen niet vergeten.

Het concert in Ede vindt plaats in samenwerking met het Historisch Museum Ede, dat in de Beatrixkerk een tentoonstelling over vluchtoord Ede organiseert.

10 nov.
20:15 uur, Beatrixkerk, Ede / inleiding 19:30 uur

11 nov,
15:30 uur, Antonius van Paduakerk, Nijmegen /
inleiding 14:45 uur

Kijk voor meer informatie op: www.kamerkoormnemosyne.nl

Kaarten: €15,- Voorverkoop 13,- via pr-commissaris@kamerkoormnemosyne.nl
Kinderen t/m 14 jaar hebben gratis toegang.

Schenking uniform 1^e luitenant der Bereden Artillerie Memelink

Op dinsdagavond 4 september 2018 ontving het Platform Militaire Historie Ede uit handen van Margje Memelink het uniform dat haar vader droeg tijdens zijn dienstitijd in Ede.

Margje Memelink schuift het sabel in de schede, waarmee de overdracht een feit is.

Militair Memelink volgde als sergeant een opleiding bij de school voor Reserve Officieren Bereden Artillerie (SROBA) in Ede, dat op nog geen 150 meter afstand van de smederij stond. De sergeantsstrepen zijn de 'bananenschillen' op de onderarm. Dat Garrit op een officiersopleiding zit, is te zien aan de (rode) patten aan weerszijden van de kraagsluiting van de uniformjas.

De jas is van model 1912 en gemaakt van grijs laken (wol) en heeft een rood gebiesde kraag en twee zilverkleurige sterren (Eerste-luitenant) en gekruiste kanonnen (veldartillerie).

De broek is een echte rijbroek, herkenbaar aan de brede broekspijpen ter hoogte van de bovenbenen. Dit werd gedaan om blaarvorming bij langdurig paardrijden tegen te gaan. Net als bij het wandelen ontstaan er bij het paardrijden makkelijk blaren als vocht, wrijving en warmte bij elkaar komen. Door de inhoud van de broek te vergroten, konden warmte en vocht beter worden afgevoerd.

De veldgrijze kepie (pet) heeft twee gouden biezen en een gouden kokardepompon, subalterne officier 4e Regiment Veldartillerie.

Garrit Memelink (1913) was 1e Luitenant der Bereden Artillerie en droeg dit uniform tijdens zijn dienstitijd van sept. 1933 tot sept.'34. Het uniform verkeert in bijzonder goede staat en behoorde toe aan het 4de Regiment Veldartillerie (4RVA). Het uniform werd gemaakt door kleermaker Rambach, die een winkel had aan het Maandereind in Ede.

Het uniform wordt aangeduid als Uniform Buiten Model. Het kan zowel een veldtenue als een dagelijks tenue zijn, daarin zat vóór de Tweede Wereldoorlog nog geen verschil. Officieren gingen met hun nette pak op oefening, want een ander pak hadden ze niet. Na de oorlog kregen de militairen wel een extra Dagelijks Tenue voor 'netjes'

Na zo'n 83 jaar is het uniform nu weer terug in De Smederij, waar Garrit Memelink zijn paard liet beslaan en zijn sabel liet scherpen toen de smederij nog in bedrijf was. Het heeft een mooi plekje gekregen bij een paard zoals hijzelf eens heeft bereden.

1^e luitenant Garrit Memelink anno 1933
Foto fam. Memelink

Bij het uniform zit verder nog een Sam Browne draagriemstel, t.b.v. officieren Nederlands leger (ca.1930), een schouderriem en sabeldrager inclusief wandelsabelmodel m1912 (leeuwenkop) met bijhorende schede.

Naast dit fraaie uniform betrof de schenking nog meer artikelen, waaronder een helm model 1934 zonder helmplaat, een gasmasker met slang en filterbus en een veldmuts buiten model uit 1931 van een officier 4de RVA.

Uit het familiefotoalbum konden we tevens enkele fraaie foto's digitaliseren, die vanaf heden op onze website zijn te bekijken.

[Link naar fotopagina](#)

Fotoalbum fam. Memelink

Het afleggen van de eed met de linkerhand op de loop van een stuk 7-veld.

Artillerie-eenheden hadden geen standaard of vaandel. Dat was niet nodig, want door het kanongebulder en de kruitdampen wist een commandant toch wel waar zijn artillerie stond. "Het kanon was haar banier". Het afleggen van de eed kon dus niet met de hand op het door de koning(in) uitgereikte vaandel. Op de loop van elk stuk geschut was het monogram van de koning(in) aangebracht: een gekroonde W. Door de linkerhand op de loop te leggen, wordt alsnog de verbondenheid met het koningshuis tot uiting gebracht.

Platform Militaire Historie Ede

Agenda

25 sept t/m dec.	Expositie Koude Oorlog. De Smederij. Elke dinsdag van 13.00 – 16.00 uur en op afspraak (06-42757859)
16 oktober	Historisch Café - Cultura Ede, 14.00 uur (Deze dinsdag is De Smederij gesloten voor publiek)
17 oktober	Lezing restauratie Mausoleum – Raadzaal Ede, 20.00 uur
26 oktober	Veteranen inloophuis. De Smederij 16.00 en 18.00 uur
10 november	Concert 'Seele, vergiß sie nicht' - Beatrixkerk, Ede, 19.30 uur
11 november	Concert 'Seele, vergiß sie nicht' - Antonius van Paduakerk, Nijmegen, 19.30 uur
30 november	Veteranen inloophuis. De Smederij 16.00 en 18.00 uur

Foto's: Wouter van den Berg, tenzij anders vermeld.

Meer nieuws over bovenstaande activiteiten treft u aan in onze volgende nieuwsbrief. Deze en eerdere nieuwsbrieven zijn ook op onze website www.platformmhe.nl terug te vinden. Een nieuwe abonnee opgeven kan door een berichtje te sturen naar info@PlatformMHE.nl

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Platform voor Militaire Historie Ede (PMHE), onder redactie van Wouter van den Berg. Nieuwsberichten verschijnen op onregelmatige tijden als hier aanleiding voor is. De nieuwsberichten worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde email adressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst, dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan info@platformmhe.nl.